

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ

НАУКОВИЙ ВІСНИК

№ 6 (107)

Одеса — 2010

Науковий вісник • Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. — Науки: економіка, політологія, історія. — 2010. — № 6 (107). — 261 с. — Мови укр., рос.

Редакційна колегія

Соколов В. М. (головний редактор), д-р істор. наук, проф.; Рябіка І. Л. (зам. головн. ред.), канд. політ. наук; Делієва Я. Г. (відпов. секретар).

I. Економічні науки: Зверяков М. І., д-р економ. наук, проф.; Левицький М. А., д-р економ. наук, проф.; Матвеев С. О., д-р економ. наук, проф.; Осипов В. І., д-р економ. наук, проф.; Уперенко М. О., д-р економ. наук, проф.; Харічков С. К., д-р економ. наук, проф.

II. Політичні науки: Балабаєва З. В., д-р філософ. наук, проф.; Василенко С. Д., д-р політ. наук, проф.; Кармазіна М. С., д-р політ. наук, проф.; Коваль І. М., д-р політ. наук, проф.; Пахарев А. М., д-р політ. наук, проф.; Пойченко А. М., д-р політ. наук, проф.

III. Історичні науки: Демін О. Б., д-р істор. наук, проф.; Назарова Н. С., канд. істор. наук, проф.; Соколов В. М., д-р істор. наук, проф.; Солдатенко В. Ф., д-р істор. наук, проф., член-кор. НАН України; Стьопін А. О., д-р істор. наук, проф.; Хмарський В. М., д-р істор. наук, проф.

Редакційна колегія затверджена Вченою радою Одеського державного економічного університету 22 квітня 2008 року, прот. № 6.

Редакційна колегія затверджена Експертною Радою (Всеукраїнська асоціація молодих науковців) 4 квітня 2008 р., протокол № 2.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації — серія ОД, № 881 від 12 вересня 2003 року.

Збірник "Науковий вісник" зареєстрований президією ВАК України від 30 червня 2004 р. № 3-05/7 як наукове видання з економічних, історичних наук; зареєстрований президією ВАК України від 8 червня 2005 р. № 2-05/5 як наукове видання з політичних наук.

Затверджено Вченою радою Одеського державного економічного університету 9 березня 2010 р., прот. № 6.

Адреса редакційної колегії: Україна, 65082, м. Одеса,
вул. Преображенська, 8,
ОДЕУ
тел. в Одесі: (8-0482) 35-68-92

© Одеський державний економічний університет

<i>О. В. Соснін</i>	
Вимір інформаційного ресурсу в інноваційній діяльності	93
<i>О. Ю. Шавардова</i>	
Політична мова як метод комунікативного впливу	101
<i>О. М. Марчак</i>	
Теоретические особенности трансформационных реформ в современной политологической литературе	109
<i>Е. Я. Кац</i>	
Аналіз сучасних теорій політичної соціалізації в рамках політичної науки	117
<i>О. І. Гринько</i>	
Перспективи регіоналізації і регіональної політики в Європейському Союзі	127
<i>С. А. Дмитрашко</i>	
Зовнішньополітична ідеологія німецького націонал-соціалізму	133
<i>І. В. Малоїд</i>	
Асоціація зі співробітництва країн Південної Азії (СААРК) як структура регіональної кооперації	140
<i>А. Е. Румянцева</i>	
Необходимость социальных изменений в современной Украине	148
<i>О. В. Крет</i>	
Інституалізація транспарентності влади в Україні: громадська компонента	154
<i>С. Норець</i>	
Національно-культурна політика на захисті національного інтересу	163
<i>Е. О. Садыкова</i>	
Прямая и представительская демократия в системе местного самоуправления в Украине: проблемы взаимодействия	170
<i>С. В. Прибытков</i>	
Интернет-дневник политика как фактор управления массовой аудиторией интернет-пространства	181

ІНСТИТУАЛІЗАЦІЯ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ ВЛАДИ В УКРАЇНІ: ГРОМАДСЬКА КОМПОНЕНТА

Транспарентність дедалі більше розглядається як передумова демократичної трансформації суспільства, що обумовлено як небезпеками надмірної закритості влади, що обумовлює її відчуження від суспільства, знижує ефективність державного управління та позбавляє його необхідної підтримки з боку громадськості, так і потребами українського суспільства, у якому відсутній механізм забезпечення транспарентності влади. Інтерес різних соціальних верств населення до діяльності органів влади та оцінка ступеня бажаної і реальної відкритості (закритості) останніх є важливою передумовою інституалізації транспарентності влади в Україні.

Аналіз досліджень у цій сфері свідчить про певний інтерес до проблематики транспарентності влади, що знайшов відображення у низці публікацій українських авторів, зокрема працях Т. Андрійчук [1], Н. Гудима [2], Т. Корнєєва [3], В. Мельниченко [4], Є. Тихомирова [5] та ін. Цей досвід обговорювався на чисельних конференціях і семінарах останніх років за участі експертів, науковців практиків, представників громадських організацій [6-8] та ін. Проте до сих пір він не систематизований у контексті інституалізації транспарентності влади, не оцінені його досягнення і проблеми, зокрема, громадська компонента транспарентності.

Само тому предметом нашого аналізу стала громадська компонента як складова інституалізації транспарентності влади в Україні. Мета дослідження виявлення основних індикаторів потреби в інформації щодо структур і діяльності влади, здатності і готовності суспільства та відповідних соціальних груп сприймати таку інформацію.

Досвід інституалізації транспарентності влади в Україні передбачає, по-перше, розгляд наявності в Україні потреби в інформації щодо структур і діяльності влади та здатність і готовність суспільства та відповідних соціальних груп сприймати інформацію (громадська компонента транспарентності), без чого взагалі немає сенсу говорити про інституалізацію транспарентності української влади (як і будь-якої іншої).

По-друге, процес реалізації зазначеної потреби можливий завдяки створенню певних структурних та організаційних форм і механізмів забезпечення транспарентності влади (інституальна складова транспарентності), це має бути наступною складовою аналізу.

По-третє, інституалізація транспарентності влади включає введення технологій та процедур забезпечення інформаційної відкритості влади (процедурна компонента), завдяки чому влада стає більш зрозумілою для громадськості, підвищується рівень довіри до неї та ступінь її (цю компоненту транспарентності ми назвали інформаційною і пов'язуємо її з існуючою практикою підготовки та поширення інформаційних повідомлень, які дозволяють підтримувати громадськість у стані поінформованості щодо рішень та діяльності тих чи інших соціальних та політичних суб'єктів.

Основними індикаторами потреби в інформації щодо структур і діяльності влади, на наш погляд, можуть бути: інтерес науковців до зазначеної проблематики, поширеність термінології, що дозволяє описати цю проблематику в науковому та політичному лексиконі країни, рівень готовності громадськості до відкритого співробітництва (в тому числі і інформаційного) з органами влади, зокрема, бажання одержувати цю інформацію, з одного боку, і структур влади до з громадськістю, з іншого боку, інтерес різних соціальних верств населення до діяльності органів влади та оцінка ступеня бажаної і реальної відкритості (закритості) останніх, рівень і характер поінформованості населення про діяльність органів влади.

Перші два визначених індикатори стосуються термінологічних аспектів проблеми. Проаналізуємо їх на основі власних спостережень і висновків інших дослідників. Інтерес науковців до зазначеної проблематики як емпіричний індикатор потреби у транспарентності влади поставлений нами на перше місце не випадково. Краща поінформованість і більш високий рівень компетентності науковців у політичній сфері обумовлює їх чутливість до найбільш актуальних проблем. Саме тому існування в Україні потреби у транспарентності влади підтверджується зростанням кількості наукових досліджень проблем транспарентності влади або її окремих аспектів, що з'явилися в Україні на початку ХХІ століття.

Терміни "транспарентність", "гласність", "прозорість", "відкритість", "публічність", "підзвітність" міцно увійшли не лише до

наукового, але і до політичного лексикону і практики діяльності державних установ. Поширеність цих термінів в Інтернет перевірялася з допомогою різних пошукових систем. У таблиці 1 наведені результати пошуку у трьох найбільш популярних в Україні системах — “Яндекс”, “Мета” та “Google” (укр) [9].

Таблиця 1

Поширеність українськомовної термінології досліджуваної проблеми в українськомовному сегменті Інтернет*

№ п/п	Терміни	Пошукові системи							
		“Яндекс”		“Мета”		“Google”		Разом	
		кіль-сть док-в	%	кіль-сть док-в	%	кіль-сть док-в	%	кіль-сть док-в	%
1.	Транспарентність влади	1105	0,2 %	46700	12 %	14900	1 %	62705	3 %
2.	Прозорість влади	145000	23 %	100000	25 %	136000	12 %	381000	18 %
3.	Відкритість влади	372000	60 %	72800	18 %	835000	73 %	1279800	59 %
4.	Гласність влади	62000	10 %	66000	17 %	45100	4 %	173100	8 %
5.	Публічність влади	23000	4 %	54600	14 %	74300	6 %	151900	7 %
6.	Підзвітність влади	21000	3 %	53500	14 %	39400	3 %	113900	5 %
	Разом	624105		393600		1144700		2162405	

* Наведені дані зафіксовані 14.11.2009 р.

Аналіз контенту Інтернету доводить, що і терміни “транспарентність” і ті, що описують її окремі атрибути, виокремленні нами, досить поширені в його українськомовному сегменті.

Як показують результати аналізу отриманих даних, найменш поширеним є термін “транспарентність”, що пов’язано, на наш погляд, з його іншомовним походженням і с пробами відшукати україномовні аналоги, що не завжди відображає специфіку проблеми і призводить до введення все більшої кількості інтерпретацій. Найбільш популярним є термін “відкритість” (59 % документів) та “прозорість” (18 % документів). Гласність, публічність і підзвітність в контексті влади в українському варіанті вживаються значно менше.

Доречність деталізування термінів, що окреслюють проблематику транспарентності влади, також підтверджує аналіз законодавчих актів України, проведений українськими дослідниками. Він свідчить, що, термін “транспарентність” у законодавстві відсутній взагалі, проте його атрибутивні характеристики дедалі більше входять в правовий лексикон. Зокрема, фахівець з державного управління В. І. Мельниченко, зазначає, що аналіз за-

конів і підзаконних актів України дає підстави стверджувати про активне застосування термінів “відкритість” і “прозорість”. При чому зміст принципу “відкритості” деталізується по-різному — як, приміром, принцип “відкритості інформації” (сполучений з “доступністю”), “відкритості адміністративного процесу” (сполучений з “гласністю”), “відкритості для демократичного цивільного контролю”. Тобто ужиток терміна “відкритість”, на думку дослідника, свідчить про його розуміння законодавцем як спорідненого із поняттями “гласність” і “доступність”: йдеться передусім про доступ до певної інформації. Поняття “прозорість” вживається переважно як споріднене, або й поєднане з “відкритістю” (інформаційною відкритістю). Окремі спроби відокремити прозорість та відкритість не є достатньо переконливими [4].

Українська дослідниця Н. Гудима, звертає увагу на те, що, незважаючи на поширеність вживання понять відкритості і прозорості щодо діяльності органів державного управління, їх правове визначення на рівні дефініцій в українському законодавстві досі відсутнє. Вона доводить, що в нормативно-правові акти вони впроваджуються безсистемно і хаотично, виходячи переважно з популістських намагань зменшення збурень суспільної думки, а несистемний підхід до формування цих принципів проявляється, в першу чергу, у відсутності засад, ґрунтуючись на яких міг би розвиватися процес формування і тлумачення змісту цих принципів. “За відсутності чіткого нормативного визначення вказаних принципів, пише науковець, — та умов їх застосування і забезпечення контролю за їх впровадженням, а також встановлених норм відповідальності за порушення цих принципів виникла інша проблема перекручування та підміни сутнісного значення цих принципів декларативністю їх проголошення” [2, с. 12].

На існування проблеми термінологічної неузгодженості вказують і практики. Так, Т. Андрійчук, заступник начальника Управління у зв'язках з громадськістю, завідувач сектору Секретаріату Кабміну України підкреслює, що у науковій літературі прозорість комунікації органів державної влади з населенням здебільшого ототожнюється з принципом відкритості. Вона стверджує, що у поодиноких дослідженнях, що стосуються змістовного незбігання прозорості та відкритості, робляться спроби умовного розмежування їхніх змістів, а не ґрунтового дослідження кожного з них окремо. Вихід з цієї ситуації вона бачить в розробці єдиного підходу

до концептуального визначення прозорості, на який би спиралися розробники нормативно-правових актів [1, с. 48].

Три останніх індикатори — потреба в інформації щодо структур і діяльності влади та здатність і готовність суспільства та відповідних соціальних груп сприймати таку інформацію — в спеціальних соціологічних дослідженнях в Україні не досліджувалися. Саме тому спробуємо виявити основні тенденції інституалізації транспарентності влади в контексті перелічених індикаторів на основі узагальнення і систематизації результатів різних емпіричних досліджень, проведених українськими дослідниками протягом 2003-2009 років (бралися до уваги загальнонаціональні, регіональні і місцеві дослідження, які здійснювалися різними методами і різними організаціями та установами).

Оцінка рівня готовності громадськості до відкритого співробітництва з органами виконавчої влади (в тому числі і інформаційного) оцінюється в проведених дослідженнях не дуже оптимістично. Про це свідчать дані 2003 р., лише 2/3 респондентів готові до відкритого співробітництва (повною мірою або скоріше готові, ніж не готові — відповідно 21 % і 43 %).

Дві третини — це не дуже мало, якщо йдеться про громадськість, але небагато, якщо йдеться про держслужбовців, а саме стільки представників підрозділів зі зв'язків з громадськістю запорукою довіри до роботи установи вважають відкритість, прозорість дій Уряду і установи (33 % респондентів) і максимально об'єктивне, достовірне, вчасне інформування громадськості про події, плани, рішення (25 %). Тут важливо те, що приблизно третина працівників інформаційних служб державних установ недооцінюють значущість транспарентності влади як чинника довіри до неї [10, с. 33]. Тут доречно згадати слова відомого американського політолога Р. Патнем — “спільній дії має передувати не тільки ваша довіра до інших, але і переконання в тім, що інші також вам довіряють” [15, с. 169], а “індивіди здатні довіряти один одному тільки завдяки соціальним нормам і структурам, у які вплетені всі їх дії” [15, с. 180].

Чинниками для забезпечення такої довіри до установи з боку громадськості згідно цього ж дослідження, на думу представників підрозділів зі зв'язків з громадськістю, є: відкритість, прозорість дій Уряду і установи — (одне з найпопулярніших слів сьогодення) — 33 %, максимально об'єктивне, достовірне, вчас-

не інформування громадськості про події, плани, рішення — 25 %, ефективні та якісні рішення — 13 %, чітка принципова позиція Уряду та утримались від коментарів — по 6 %, отримання зворотного зв'язку, зацікавленість громадськості у роботі з Урядом (конкретною установою), сформована система взаємовідносин влади з громадськістю — по 4 %, авторитет регіональних представників виконавчої влади, правова грамотність громадськості з визначених питань — по 2 % [10, с. 33].

Загальнонаціональне дослідження, проведене соціологічною службою Центру ім. О. Разумкова [11], дає уявлення про зміни прозорості та відкритості влади, що відбулися в Україні в 2006-2008 рр. і стосуються влади загалом. Результати опитування свідчать, що загалом рівень інформаційної відкритості органів влади став нижчим останнім часом (змінилося на гірше 73,1 % — цей результат вдвічі перевищує кількість громадян, які обрали таку відповідь у грудні 2006 і 2007 рр.) та не змінилося — тобто не стало краще — 18,9 %). У той же час кількість тих, хто не визначився, стала вдвічі менша (табл. 2).

Таблиця 2

Прозорість і відкритість влади України у 2006-2008 рр. [12]

	Грудень 2006	Грудень 2007	Грудень 2008
Змінилося на краще	6,9	7,1	1,0
Змінилося на гірше	31,9	36,3	73,1
Не змінилося	49,5	45,5	18,9
Важко відповісти	11,7	11,2	6,9

Та сама тенденція вимальовується і на рівні регіональних досліджень, зокрема експертного опитування у Дніпропетровській області, проведеного громадською організацією “Дніпровський центр соціальних досліджень” (листопад-грудень 2007 р.), одним із завдань якого було встановлення оцінки рівня відкритості місцевих органів представницької, виконавчої та судової влади (табл. 3).

Як бачимо, найбільш відкритим органом місцевої влади в інформаційній площині у даному регіоні громадськість вважає структурні підрозділи Міністерства надзвичайних ситуацій. Найбільш закритою для отримання інформації владною структурою тут вважається Служба безпеки України. Експерти пояснюють цей результат тим, що ця структура і нині зберегла традиції закритості і відокремленості від громадянського суспільства, які

Таблиця 3

Рівень відкритості місцевих органів представницької, виконавчої та судової влади (п'ятибальна шкала)

Органи влади	2003	2005	2007
Органи виконавчої влади	2,67	2,80	2,67
Органи місцевого самоврядування	3,04	2,86	2,69
Прокуратура	*	*	2,03
Міліція	*	*	2,17
СБУ	*	*	1,44
Структурні підрозділи МНС	*	*	2,92
Податкова адміністрація	*	*	2,28
Суди	*	*	1,61
Середній рівень відкритості місцевих органів влади**	2,86	2,83	2,23 (без врахування п. 3-8-2,68)

Примітки: * — окремо не досліджувалось; ** — підраховано нами (О. К.)

були властиві для неї раніше. Згадаємо знову дотепний вираз Р. Патнема: “після того як недовіра затвердилася, дуже важко розібратися, чи була вона виправданою, оскільки вона також здатна до самовідтворення” [15, с. 174].

Зазначену тенденцію фактично підтверджують і дослідження в рамках проекту “Депутати, партії, місцеві ради — Відкритість. Прозорість. Підзвітність” (Одеса, вересень 2008 р.) — моніторинг рівня відкритості і підзвітності виборцям депутатів і діяльності Одеської обласної та кількох міських рад області шляхом особистого відвідування звітних заходів, сесій, засідань виконавчих комітетів і інших заходів місцевих рад, моніторинг публікацій ЗМІ, подачі інформаційних запитів тощо.

Кількісно дослідникам оцінити рівень відкритості і підзвітності виборцям депутатів і діяльності рад Одеської області практично не вдалося — прийом виборців, як правило, ведеться, в основному за місцем роботи (це важко обліковувати), відомості про адреси депутатських приймалень та централізований графік депутатського прийому знайти не вдалося (існує лише графік прийому глав постійних комісій і керівництва ради, депутати обласної ради крім звичайних приймалень мають так звані “плаваючі графіків” прийомів по районах і містах області, у той же час часто прийом депутатів ведеться у партійних організаціях помічниками). Щодо звітності усередині рад, то більшість депутатів дотримуються встановлених законодавчо норм, звітність же безпосередньо перед виборцями, на жаль, системно і повноцінно

не налагоджена. У радах не існує організованої системи публічної звітності або ж публікації звітів у комунальних ЗМІ для ознайомлення громадян.

Розглядаючи загалом ради як один із відкритих органів місцевого самоврядування в регіоні, дослідники зазначають: збори, в основному, повноцінно відповідає на інформаційні запити, облрада має власний сайт, де регулярно розміщуються рішення й інша інформація про його діяльність, проте часто засідання постійних комісій проводяться в закритому режимі (факти проведення “закритих” засідань комісій, виконкомів і круглих столів стають всі частіше), пресу й громадськість не допускають і на єднальні ради облради, і на більшу частину спільних засідань комісій. На сесіях рад представникам ЗМІ не завжди надають повний пакет проектів рішень ради [13].

Вивчаючи задоволеність населення м. Черкаси рівнем надання послуг, дослідники виявили також негативні тенденції. На питання, чи відбулися зміни на краще у забезпеченні доступу громадян до інформації про діяльність міської влади, були отримані такі відповіді — так (29,1 %), ні (39,1 %) і 30,9 % респондентів не змогли дати відповідь. Ще більш однозначно відповідали городяни на питання, чи враховується думка громадян у діяльності міської влади. Не враховується — так відповіли 58,8 % респондентів [14].

Отже, інституалізація транспарентності влади в Україні має місце, зокрема, з огляду на сформовану потребу в інформації про владу та її діяльність. Проведені різнопланові дослідження підтверджують цю тенденцію, хоча рівень інформаційної відкритості органів виконавчої влади та місцевого самоврядування став нижчим. Найбільш закритими та непрозорими темами у діяльності влади вважаються питання корупції, власності та кадрів. Подальші дослідження проблем транспарентності влади можуть бути спрямовані на вивчення інституальних аспектів транспарентності в Україні.

Література

1. Андрійчук Т. Принцип прозорості комунікації органів державної влади з населенням: понятійно-концептуальне бачення // Вісник книжкової палати. — 2009. — № 4 (153), квітень. — С. 48-50.

2. Гудима Н. В. Принципи відкритості і прозорості в діяльності органів державного управління України: Автореф. дис. ... канд. наук з держ. управл. — К., 2008. — 22 с.
3. Корнеева Т. М. Відкритість української влади як системний функціональний феномен у сфері управління // Свобода інформації, прозорість, електронне врядування: погляд громадянського суспільства (аналітичні доповіді, збірка перекладів документів). — Київ: МГО Прайвесі Юкрейн, 2004. ? 206 с.
4. Мельниченко В. І. Прозорість і відкритість публічного управління як об'єкт законодавчого регулювання // Державне управління: теорія і практики. — 2007. — № 1(5). — <http://www.academy.gov.ua/ej5/index.htm>.
5. Тихомирова Є. Б. Транспарентність і відкритість діяльності влади та шляхи їх забезпечення // Наукові записки. НаУ-КМА. Політологія. Том 20. — К.: КМ Academia, 2002. — С. 39-43.
6. Сайт Центральноукраїнського регіонального навчального центру (м. Черкаси) // <http://curtc.org.ua/modules.php?name=News&file=print&sid=227>.
7. Доля А. Діяльність місцевої влади в Україні стає прозоришою та етичнішою // http://www.cvu.org.ua/doc.php?lang=ukr&mid=pu&id=2134&lim_beg=66.
8. Колесник О. У Києві відбулася конференція “Етичне та ефективне управління у місцевій владі” // <http://prozora.frdl.szczecin.pl/mod/forum/discuss.php?d=18>.
9. Використовувався простий пошук україномовних варіантів термінів “транспарентність влади”, “прозорість влади”, “відкритість влади”, “гласність влади”, “публічність влади”, “підзвітність влади” та фіксувалася загальна кількість документів, що пропонувалася системами.
10. Звіт про проведене дослідження “Оцінка спроможності структурних підрозділів з питань взаємодії з ЗМІ та зв'язків з громадськістю міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, виконувати свої функції на належному рівні” / Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України. — 2003, жовтень. — 48 с. — <http://www.dialog.me.gov.ua>.
11. Було опитано з 17 по 24 грудня 2008 року 2017 респондентів віком від 18 років у всіх областях України (129 насе-

- лених пунктів, із них 75 міських та 54 сільських поселень) за вибіркою, що репрезентує доросле населення України за основними соціально-демографічними показниками.
12. Підзвітність влади / Соціологічна служба Центру ім. О. Разумкова. — <http://www.uceps.org/ukr/tag.php?t=188>.
  13. Отчет по результатам мониторинга “Депутаты, партии, местные советы — Открытость. Прозрачность. Подотчетность”. — Одеса, 2009. — 17 с. — <http://www.cvu.org.ua>.
  14. Задоволеність населення м. Черкаси рівнем надання послуг. Презентація // www.oda.ck.ua.
  15. Патнэм Роберт. Чтобы демократия сработала. Гражданские традиции в современной Италии. — М.: Ad Marginem, 1996. — 236 с.

Рецензия

Излагается проблема институализации транспарентности власти в Украине, ее общественная компонента.

Рецензент доктор полит. наук, профессор Е. Б. Тихомирова

УДК 323.1:316.75(477)

С. Норець

НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА НА ЗАХИСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ

В глобалізованому світі трансформуються поняття та підходи вивчення і формування важливих складових притаманних демократичному суспільству. Час рухається вперед, на протязі років самостійності України формується нова культурна традиція, визначаються основні національні інтереси. Розглянувши поняття національного інтересу, національної культури, як системи життєзабезпечення, та взаємодію цих понять за умови глобалізації можна виявити основні аспекти породження культурної політики, яка відображає основні важелі реалізації та захисту національного інтересу держави відповідаючи вимогам викликаних часом.

Передусім національні інтереси це “інтегральне вираження інтересів усіх членів суспільства, яке реалізується через політичну систему” [1]. Тобто ці інтереси об’єднують інтереси кожного й суспільства в цілому — національних, соціальних, культурних, політичних груп і держави. Консолідує ці інтереси і робить їх